

Maakuntahallitus 8/2026

Kokousaika: 21.9.2026 klo 9.00-12.46
Kokouspaikka: Keski-Pohjanmaan liitto / Teams

Käsiteltävät asiat:

68 §	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI	172
69 §	MAAKUNTAJOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS	173
70 §	MAAKUNTAVALTUUSTON PÄÄTÖSTEN LAILLISUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO	174
71 §	6. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN LUONNOSVAIHEEN PALAUTTEEN KESKEISET HAVAINNOT JA NIIDEN HUOMIOIMINEN KAAVAN JATKOVALMISTELUSSA	175
72 §	LINJAUKSET VUODEN 2027 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2027-2029 TOIMINTASUUNNITELMAN LAATIMISEKSI	186
73 §	KESKI-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN JA KUNTIEN STRATEGINEN YHTEISTYÖSOPIMUS	188
74 §	SIDOSYKSIKKÖSOPIMUKSEN JATKAMISESTA ILMOITTAMINEN VALTIOKONTTORIIN	190
75 §	FARMASIAN TUTKINTOKOULUTUKSEN KÄYNNISTÄMINEN OULUN YLIOPISTOSSA	191
76 §	TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT	194

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026

KOKOUSAIKA
KOKOUSPAIKKA

21.9.2026 klo 9.00-12.46
Keski-Pohjanmaan liitto

SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET

Matti Louhula	puheenjohtaja
Timo Sillanpää	varapuheenjohtaja, saapui
klo 9.58 §69	
Reino Herlevi	jäsen, teams, pois klo 10.07-
10.15 §71 aikana.	
Annika Timonen	jäsen
Jari Orjala	jäsen, teams, poistui klo
11.31 §72 aikana.	
Tanja Witick	jäsen, poistui klo 12.12. §72
aikana.	
Marja Hylkilä	jäsen
Merja Kivelä	jäsen, poistui klo 10.58
Arto Kykyri	jäsen, pois §71.
Helinä Marjamaa	jäsen
Mauri Salo	varajäsen

MUUT SAAPUVILLA OLLEET

Timo Pärkkä	valtuuston puheenjohtaja,
poistui klo 11.44 §72 aikana.	
Risto Koljonen	valtuuston I varapj. klo 9.02-
11.52, poistui §72 aikana.	
Pentti Haimakainen	valtuuston II varapj. poistui
klo 12.31 §72 aikana.	
Mervi Niskakoski	valtuuston III varapj. teams.
poistui klo 12.15 §72 aikana.	
Jyrki Kaiponen	maakuntajohtaja/esittelijä
Anssi Lahnalampi	hallintojohtaja/sihteeri

POISSA

Jukka Paananen	jäsen
----------------	-------

ASIAT

§ 68-76

PÖYTÄKIRJA ON ALLEKIRJOITETTU JA VARMENNETTU

Matti Louhula
puheenjohtaja

Anssi Lahnalampi
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

21.9.2026

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Kokkola 22.9.2026

pöytäkirjantarkastaja
Annika Timonen

pöytäkirjantarkastaja
Tanja Witick §68-71

pöytäkirjantarkastaja
Marja Hylkilä §72-76

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Keski-Pohjanmaan liiton verkkosivulla 23.9.2026.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 68

68 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI

Maakuntahallitus 21.9.2026 § 68

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen,
2. päättää, että pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan VismaSign-palvelussa kokouksen jälkeen,
3. valitsee kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Maakuntahallitus

1. totesi, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen (10/11),
2. päätti, että pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan VismaSign-palvelussa kokouksen jälkeen,
3. valitsi kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Annika Timosen ja Tanja Witickin.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 69

69 § MAAKUNTAJOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

Maakuntahallitus 21.9.2026 § 69

Maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen käsittelee ajankohtaisia, Keski-Pohjanmaan liiton toimintaan vaikuttavia asioita. Näitä ovat:

- EU:n monivuotisen rahoituksen kansallisen valmistelun tilannekatsaus
- VT 13 kehityskäytävän selvityshankkeen valmistelu sekä
- muut ajankohtaiset asiat.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee saamansa ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Maakuntajohtajan muutettu ehdotus:

Maakuntahallitus

1. merkitsee saamansa ajankohtaiskatsauksen tiedoksi,
2. päättää jatkaa VT 13 kehityskäytävän selvitystä.

Päätös:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan muutetun ehdotuksen.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 70****70 § MAAKUNTAVALTUUSTON PÄÄTÖSTEN LAILLISUUS JA TÄYTÄNTÖÖNPANO****Maakuntahallitus 21.9.2026 § 70**

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta. Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymään sovelletaan edellä mainittua pykälää.

Kuntalain 96 §:n mukaan, jos hallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, hallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuusto on kokouksessaan 7.5.2026 käsitellyt §:t 1–9.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa, että maakuntavaltuuston tekemät päätökset 7.5.2026 §:t 1–9 ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä eivätkä mene valtuuston toimivaltaa ulommaksi eivätkä muutoinkaan ole lain tahi asetusten vastaisia. Päätökset päätetään panna täytäntöön.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 6/2022	22.8.2022/§ 56
Maakuntahallitus 3/2023	13.3.2023/§ 28
Maakuntahallitus 10/2023	18.9.2023/§ 82
Maakuntahallitus 5/2024	13.5.2024/§ 43
Maakuntahallitus 11/2024	16.12.2024/§ 91
Maakuntahallitus 5/2026	11.5.2026/§ 43
Maakuntahallitus 8/2026	21.9.2026/§ 71

71 § 6. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN LUONNOSVAIHEEN PALAUTTEEN KESKEISET HAVAINNOT JA NIIDEN HUOMIOIMINEN KAAVAN JATKOVALMISTELUSSA

Maakuntahallitus 22.8.2022 § 56

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistaminen on jatkuva prosessi, jossa maakuntakaavaa uudistetaan osavaihemaakuntakaavoina kansainvälisten, valtakunnallisten ja maakunnallisten poliittisten, taloudellisten ja teknisten linjausten sekä lainsäädännön kehittämisen myötä.

Keski-Pohjanmaan suurhankkeiden, kuten tuulivoima, vetytalous, biotalous ja kaivostoiminnan hankkeiden edistäminen edellyttää ajan tasalla olevaa ja muutostarpeet huomioivaa maakuntakaavaa. Myös luonnon ekologisen kestävyys ja monimuotoisuuden ylläpitäminen edellyttää aikaisempaa selkeämpää kannanottoa viheralueiden muodostumiseen, ihmisten virkistätymismahdollisuuksien turvaamiseen sekä matkailun tukemiseen. Maakuntakaavan laatimisessa korostuu eri aluerakenteen kehittämistarpeiden ennakointavuus ja ymmärrys tulevaisuuden tarpeista.

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaava laaditaan vuosina 2022–2024. Kaavan teemat ovat tuulivoima, kaivostoiminta, viheraluesuunnittelu sekä virkistys ja matkailu. Kaavan työnimenä käytetään ”Keski-Pohjanmaan energiamurros ja ympäristövaihemaakuntakaava”.

Keski-Pohjanmaa on vahvasti edistämässä energiamurrosta Suomessa ja maakunnassa, joka edellyttää aluerakenteessa energian tuotannon, siirron ja varastoinnin ratkaisuja. Keski-Pohjanmaalla kaivostoiminta on päässyt hyvään alkuun ja maaperässä esiintyvien mineraalipotentiaalien hyödyntäminen kestäväällä tavalla laajempaa aluerakenteen suunnittelua. Maakäytön, alueen, elinkeinon, liikenteen ja palvelujen muodostamaan kokonaisuuteen tulee kytkeä vahvasti mukaan myös viheralueiden suunnittelu kokonaisuuden paremmaksi hahmottamiseksi. Virkistys ja matkailu kehittyy maakunnassa samalla, kun matkailua kehitetään vahvemmaksi elinkeinoksi alueella.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 6/2022	22.8.2022/§ 56
Maakuntahallitus 3/2023	13.3.2023/§ 28
Maakuntahallitus 10/2023	18.9.2023/§ 82
Maakuntahallitus 5/2024	13.5.2024/§ 43
Maakuntahallitus 11/2024	16.12.2024/§ 91
Maakuntahallitus 5/2026	11.5.2026/§ 43
Maakuntahallitus 8/2026	21.9.2026/§ 71

Keski-Pohjanmaan energiamurros ja ympäristövaihe-maakunta-
kaavan kehityskuva ja aluerakenne perustetaan maakunnassa laadi-
tuihin ja laadittaviin:

- alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (hyväksytty 29.11.2021)
- maakunnan matkailun kehittämisstrategiaan (maakuntahal-
litus 14.12.2020) ja toimenpideohjelmaan (maakuntahallitus
14.3.2022)
- Keski-Pohjanmaan kaivosalan teemaohjelmaan 21.3.2022
- Keski-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaaliselvitykseen
21.1.2022
- Keski-Pohjanmaan viherrakennesuunnitelmaan 31.8.2023
- Keski-Pohjanmaan energiamurroksen erillisselvitykseen
31.8.2023
- Keski-Pohjanmaan kulttuurikohteiden investointikartoi-
tukseen 31.5.2023.

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan kaavoitusmenettely tu-
lee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdolli-
sista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alu-
een maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai mui-
hin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomai-
silla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (*osal-
linen*), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida
kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipi-
teensä asiasta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa
tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja
merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuo-
rovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Osallistamis- ja arviointisuunnitelmalla (OAS) on tarkoituksena ku-
vata kaavatyön lähtökohtia, vaiheita ja osallisten mahdollisuuksia
vaikuttaa kaavan valmisteluun.

Keski-Pohjanmaan energiamurros ja ympäristövaihe-maakunta-
kaavan vireille tulosta kuulutetaan ja OAS asetetaan julkisesti näh-
täville ja siitä pyydetään osallisten lausunnot ja mielipiteet.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 6/2022	22.8.2022/§ 56
Maakuntahallitus 3/2023	13.3.2023/§ 28
Maakuntahallitus 10/2023	18.9.2023/§ 82
Maakuntahallitus 5/2024	13.5.2024/§ 43
Maakuntahallitus 11/2024	16.12.2024/§ 91
Maakuntahallitus 5/2026	11.5.2026/§ 43
Maakuntahallitus 8/2026	21.9.2026/§ 71

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä työsuunnitelman luonnokset on lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen ja aluesuunnittelupäällikkö Reijo Kiviniemi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Keski-Pohjanmaan energiamurros- ja ympäristövaihemaaakuntakaavan laatimisen ja kuuluttaa kaavan vireille tulosta
2. asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville
3. pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
4. valtuuttaa Keski-Pohjanmaan liittoa tekemään asiakirjaan tarvittavia teknisiä korjauksia.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

1. käynnistää Keski-Pohjanmaan energiamurros- ja ympäristövaihemaaakuntakaavan laatimisen ja kuuluttaa kaavan vireille tulosta
2. asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville
3. pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
4. valtuuttaa Keski-Pohjanmaan liittoa tekemään asiakirjaan tarvittavia teknisiä korjauksia.

Maakuntahallitus 13.3.2023 § 28

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaluonnos on lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen ja Reijo Kiviniemi.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 3/2023	13.3.2023/§ 28
Maakuntahallitus 10/2023	18.9.2023/§ 82
Maakuntahallitus 5/2024	13.5.2024/§ 43
Maakuntahallitus 11/2024	16.12.2024/§ 91
Maakuntahallitus 5/2026	11.5.2026/§ 43
Maakuntahallitus 8/2026	21.9.2026/§ 71

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. hyväksyy laaditun osallistumis- ja arviointisuunnitelman,
2. päättää kuuluttaa Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan vireilletulosta ja
3. pyytää yhteistyötahoilta ja osallisilta palautteen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1.4.–30.4.2023 välisenä aikana.

Päätös:

Maakuntahallitus hyväksyi ehdotuksen kohdat 1-3 yksimielisesti.

Maakuntahallitus 18.9.2023 § 82

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisneuvottelu järjestetään kaavoitukseen ryhdyttäessä. Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli julkisesti nähtävillä 1.4.-30.4.2023. Siihen annettiin lausuntoja ja mielipiteitä yhteensä 25 kappaletta.

Keski-Pohjanmaan liitto järjesti viranomaispalautteita käsittelevän viranomaisneuvottelun 29.8.2023 Keski-Pohjanmaan liiton tiloissa. Viranomaisneuvottelussa käsiteltiin 6. vaihemaakuntakaavan valmistelun tilanne ja edistäminen jatkossa sekä eri viranomaisten antamat lausunnot ja Keski-Pohjanmaan liiton vastineet annettuihin lausuntoihin.

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausunnot ja vastineet sekä viranomaisneuvottelun pöytäkirja ovat lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelupäällikkö Reijo Kiviniemi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. merkitsee tiedoksi 6. vaihemaakuntakaavan valmistelun etenemisen tilanteen
2. hyväksyy Keski-Pohjanmaan liiton vastineet eri viranomaisten antamiin lausuntoihin

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 10/2023
Maakuntahallitus 5/2024
Maakuntahallitus 11/2024
Maakuntahallitus 5/2026
Maakuntahallitus 8/2026

18.9.2023/§ 82
13.5.2024/§ 43
16.12.2024/§ 91
11.5.2026/§ 43
21.9.2026/§ 71

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Maakuntahallitus 13.5.2024 § 43

Maakuntakaavan aikataulutusta on tarkennettu mm. maakuntakaavaan tehtävien selvitysten viivästymisen ja EPO ELY:n palautteiden takia.

Keski-Pohjanmaan liiton tilaamat viherrakenne ja kulttuurihistoriallisten kohteiden selvitykset valmistuvat toukokuussa 2024 ja niiden aineisto saadaan kaavaluonnokseen käytettäväksi. Maakuntakaavaan tarvittavista selvityksistä edelleen ovat tekeillä maakunnan kokonaisvaltainen Natura-selvitys ja maisemavaikutuksia koskeva selvitys.

Natura-selvityksessä tarkastellaan maakuntakaavassa esitettävien tuulivoima-alueiden vaikutusta 29 Natura-alueeseen. Natura selvitys valmistuu tilaajan ja toimittajan välisen sopimuksen mukaan marraskuussa 2024, jonka jälkeen se saatetaan EPO ELY-keskuksen arvioitavaksi. EPO ELY:n lausunto saadaan viimeistään kuuden kuukauden päästä.

Maisemaselvityksessä arvioidaan maakunnassa olevien ja suunniteltujen tuulivoima-alueiden yhteisvaikutusta maisemakuvaan. Selvityksessä huomioidaan naapurimaakuntien tuulivoima-alueiden vaikutukset, lähinnä Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajan läheisyydessä olevien tuulivoimapuistojen osalta.

Tavoitteena on, että 6. vaihemaakuntakaavan kaavaluonnos asetetaan julkisesti nähtäväksi (30 päivää), kun kaikkien selvitysten aineistot ovat saatu käyttöön loka/marraskuussa 2024. Kansalaisfoorumit toteutetaan kolmena tilaisuutena Kokkolassa, Lestijokilaaksossa ja Perhonjokilaaksossa.

Saadun palautteen pohjalta valmistellaan viranomais ehdotus, joka esitetään viranomaisille tammikuussa 2025. Viranomais ehdotuksen jälkeen toteutetaan helmikuussa 2025 viranomaisneuvottelu, jossa käsitellään palautteet ja vastineet. Kaavaehdotus mahdollisine muutoksineen laitetaan julkisesti nähtäville maaliskuussa 2025. Maakuntakaavan ehdotukseen saadut kirjalliset lausunnot käydään läpi ja vastineet annetaan.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 5/2024
Maakuntahallitus 11/2024
Maakuntahallitus 5/2026
Maakuntahallitus 8/2026

13.5.2024/§ 43
16.12.2024/§ 91
11.5.2026/§ 43
21.9.2026/§ 71

6. vaihemaakuntakaavaehdotus on suunniteltu annettavaksi maakuntavaltuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi kesäkuussa 2025.

Siten suunnittelun lähtökohtana ollut aikataulu maakuntakaavan hyväksymiselle tarkentuu marraskuun 2024 sijasta kesäkuulle 2025. Riskien torjuntaa toteutetaan mm. tiedottamisella ja tiiviillä yhteydenpidolla EPO ELY:n ja muiden toimijoiden kanssa sekä tarvittaessa lisäresurssoinnilla.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelupäällikkö Reijo Kiviniemi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi 6. vaihemaakuntakaavan valmistelun etenemisen tilanteen.

Päätös:

Maakuntahallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Maakuntahallitus 16.12.2024 § 91

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavoituksen edistymistä seuraa ja sille antaa ohjausta Keski-Pohjanmaan alueidenkäyttöryhmä, johon kuuluu kuntien nimeämät edustajat. Alueiden käyttöryhmä on kokoontunut vuoden 2024 alusta lähtien kolme kertaa. Kokouksissa on käsitelty maakuntakaavoituksen edistymistä, maakuntakaavoituksen selvitystöitä sekä ajankohtaisia asioita. Maakuntakaavassa esitettäviä paikkatietoaineistoja on tarkistutettu kunnilla, joista viimeisimpinä maakuntakaavassa esitettävät tuulivoima-alueet ja kulttuurihistorialliset kohteet. Tarkistuskierröksellä maakuntakaavassa esitettäviin tuulivoima-alueisiin tuli uusia alueita Halsualla Kannukseen ja Toholammille. Tuulivoima-alueiden lisäykset aiheuttivat muutoksia meneillään oleviin potentiaalisten tuulivoima-alueiden maisemaselvitykseen sekä Natura-arviointiin.

Maakuntakaavan aikataulu tulee edellä selostetun vuoksi olemaan tiukka. Maakuntakaavan luonnosaineisto on esitys- ja päätösvalmiina tammikuussa 2025, jolloin se on tarkoitus saattaa julkisesti nähtäville tammi-helmikuun aikana. Kaavaluonnoksen palautteiden käsittelyn jälkeen, tehdään maakuntakaavasta viranomaisehdotus, joka käsitellään toisessa viranomaisneuvottelussa maaliskuun alussa. Maakuntakaavaehdotus (julkinen) valmistuu maaliskuussa ja se laitetaan julkisesti nähtäville maaliskuun huhtikuun ajaksi. Maakuntakaavan hyväksyy maakuntavaltuusto kesäkuussa 2025.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 11/2024
Maakuntahallitus 5/2026
Maakuntahallitus 8/2026

16.12.2024/§ 91
11.5.2026/§ 43
21.9.2026/§ 72

Keski-Pohjanmaan energiamurros ja ympäristövaihemaakuntakaavan kehityskuva ja aluerakenne perustetaan maakunnassa laadittuihin ja laadittaviin:

- alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (hyväksytty 29.11.2021)
- maakunnan matkailun kehittämisstrategiaan (maakuntahallitus 14.12.2020) ja toimenpideohjelmaan (maakuntahallitus 14.3.2022)
- Keski-Pohjanmaan kaivosalan teemaohjelmaan 21.3.2022
- Keski-Pohjanmaan tuulivoimapotentialiselvitykseen 21.1.2022
- Keski-Pohjanmaan energiamurroksen erilliselvitykseen 31.8.2023
- Keski-Pohjanmaan viherrakennesuunnitelmaan 30.9.2024
- Keski-Pohjanmaan kulttuurikohteiden investointikartoitukseen 30.9.2024.
- Keski-Pohjanmaan potentiaalisten tuulivoima-alueiden maisemaselvitys 31.12.2024.
- Keski-Pohjanmaan Natura-arviointiin 31.12.2024

Lisätietoja antaa aluesuunnittelupäällikkö Reijo Kiviniemi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi 6. vaihemaakuntakaavan valmistelun etenemisen tilanteen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Tiina Isotalus saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana klo 9.12.

Maakuntahallitus 11.5.2026 § 43

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 6. vaihekaava ajantasaistaa vaihekaavojen muodostamaa kokonaismaakuntakaavaa. Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan laadinta on käynnistetty maakuntahallituksen päätöksellä 22.8.2022 (56§).

Kaavassa käsiteltävä tarkennettu teema on energiamurros (tuulivoima). Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaava laaditaan maakunnan kahdeksan kunnan alueille: Halsua, Kannus, Kaustinen,

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 5/2026
Maakuntahallitus 8/2026**11.5.2026/§ 43**
21.9.2026/§ 72

Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Maakuntakaavassa otetaan myös huomioon naapurimaakuntien maakuntakaavat.

Keski-Pohjanmaan liitto on rajannut ne tuulivoima-alueet, jotka tullaan osoittamaan maakuntakaavassa. Huhtikuussa 2026 on saatettu loppuun viimeinen maakuntakaavaa koskeva selvitys Natura-arviointi. Lupa ja valvontavirasto (LVV) antaa perustellun päätelmän tehdystä Natura-arvioinnista maakuntakaavan luonnoksen lausunnon yhteydessä.

6.vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli julkisesti nähtävillä 1.4-30.4.2023. Siihen annettiin lausuntoja ja mielipiteitä 25 kappaletta. MKH päätös 13.3.2023 (§ 28). Maakuntahallitus hyväksyi 18.9.2023 (§ 82) OAS:n täydennykset ja käsitteli saadun palautteen. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 23.8.2023.

Keski-Pohjanmaan liitossa on valmisteltu luonnos Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavaksi. Kaavaratkaisujen taustaksi on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaiset selvitykset. Vaihemaakuntakaavaluonnos asetetaan julkisesti nähtäville AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti mielipiteen esittämistä varten. Kaavaluonnoksen nähtävillä oloaikana kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot Keski-Pohjanmaan kaupungeilta ja kunnilta, Keski-Pohjanmaahan rajoittuvilta maakuntien liitoilta ja kunnilta, Lupa- ja valvontavirastolta sekä muilta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa määritellyiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan valmisteluaineistoon kuuluvat kaavakartta, kaavaselostus, tuulivoima-alueiden kohdekortit, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä maakuntakaavaa varten tehdyt selvitykset.

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan (energiaturro- ja ympäristövaihemaakuntakaava) luonnosaineiston asettaminen nähtäville. Luonnosaineisto täyttää alueidenkäyttölain 62 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 30 §:n edellytykset valmisteluvaiheen kuulemista varten.

Alueidenkäyttölain 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti kaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan julkisesti nähtäville osallisten kuulemista varten. Nähtävillä olon aikana osallisilla ja viranomaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaluonnoksesta ja sen vaikutuksista. Luonnosaineisto asetetaan nähtäville ajalle 15.5.2026–15.6.2026.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 5/2026
Maakuntahallitus 8/2026

11.5.2026/§ 43
21.9.2026/§ 71

Lisätietoja antaa aluesuunnittelupäällikkö Reijo Kiviniemi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. hyväksyy Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksen asetettavaksi nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten ajalle 15.5.2026–15.6.2026 alueidenkäyttölain 62 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti.
2. päättää pyytää kaavaluonnoksesta lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja sidosryhmiltä, sekä valtuuttaa Keski-Pohjanmaan liittoa tekemään kaavaluonnokseen nähtävillä oloa koskevat tekniluonteiset täsmennykset ja toimenpiteet.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merja Kivelä ja Helinä Marjamaa poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 12.03.

Maakuntahallitus 21.9.2026 § 71

Keski-Pohjanmaan 6.vaihemaakuntakaava ”Energia- ja ympäristö vaihemaakuntakaava” käsittelee seudullista tuulivoimaa Keski-Pohjanmaalla. Luonnosvaihe oli alueidenkäyttölain (AKL 65 §) ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 12 §, MRA 32 §) mukaisesti julkisesti nähtävillä 15.5. – 15.6.2026. Kuntiin lähetettiin tiedote luonnosvaiheen kaava-aineiston nähtäville asettamisesta keskiviikkona 15.5.2026 ja virallinen kuulutus julkaistiin lauantaina 16.5.2026 seuraavissa lehdissä: Keskipohjanmaa ja Österbottens Tidning. Avoimet esittelytilaisuudet järjestettiin torstaina 21.5.2026 Toholammilla, tiistaina 26.5.2026 Kaustisella ja torstaina 27.5.2026 Kokkolassa.

Lausuntopyyntö lähetettiin 58 toimijalle ja lausunnon antoi yhteensä 34 toimijaa. Lausunnon antoi 10 kuntaa/kaupunkia, 12 valtion toimijaa, seitsemän maakuntaliittoa tai seutukuntaa sekä yhteensä viisi elinkeinoelämän organisaatiota, yhdistystä/järjestöä sekä kulttuuriorganisaatiota. Luonnoksesta annettiin 204 kansalaismielipidettä.

Palautteissa nousi esille erityisesti tarve arvioida energiahankkeiden kokonais- ja yhteisvaikutuksia sekä varmistaa, että suunnittelussa huomioidaan riittävästi luontoarvot, Natura 2000 -alueet, ekologiset yhteydet, linnusto ja metsäpeura. Lisäksi palautteissa korostuivat maisema- ja kulttuuriympäristövaikutusten arviointi,

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 71**

sähkönsiirron ympäristövaikutukset, vesistöjen ja maaperän suo-
jelu sekä maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten ja maanomis-
tajien näkökulmien huomioon ottaminen. Myös energiahuollon tur-
vallisuuteen, teknisiin järjestelmiin sekä aurinkovoiman kestävään
sijoittumiseen liittyviä suunnitteluperiaatteita pidettiin tärkeinä.

Mielipiteissä nousi esille erityisesti huoli tuulivoima-alueiden koko-
naismäärästä, niiden yhteisvaikutuksista sekä vaikutuksista luon-
toarvoihin, Natura-alueisiin, metsäpeuraan, linnustoon ja ekologi-
siin yhteyksiin. Lisäksi palautteissa korostuivat maisema- ja kult-
tuuriympäristövaikutukset, asumisviihtyvyys, virkistyskäyttö, luon-
nonrauha sekä energiainfrastruktuurin, kuten sähkönsiirron ja tie-
verkoston, kokonaisvaikutukset. Useissa mielipiteissä tuotiin esiin
myös tarve huomioida maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset,
maanomistajien näkökulmat sekä hankkeiden suhde olemassa ole-
vaan asutukseen. Samalla osa palautteesta korosti uusiutuvan
energian, investointien ja alueellisen elinvoiman merkitystä. Palaut-
teen perusteella jatkovalmistelussa on tarpeen tarkastella erityi-
sesti tuulivoima-alueiden mitoittamista, vaikutusten yhteensovitta-
mista sekä luonnon, maiseman, elinympäristön ja elinkeinojen kes-
tävää yhteensovittamista maakuntakaavan yleispiirteisen ohjaus-
tehtävän mukaisesti.

Lausunnot ja mielipiteet on käyty läpi ja niihin on valmisteltu yhteis-
vastineet. Mielipiteitä jättäneiden yksityishenkilöiden nimet on hen-
kilötietolain nojalla poistettu koosteen julkisesta versiosta. Lausun-
todokumentissa on alussa yleisvastine, johon on koottu merkittä-
vimmat lausuntojen kokonaisuudet sekä esitetty perusteet/linjauk-
set kaavaratkaisulle. Myös mielipiteiden osalta on laadittu yleisvas-
taus, johon on koottu merkittävimmät mielipiteissä esiin nousseet
teemat. Lausuntoja sekä palautteita ja niihin annettuja vastineita on
käsitelty alueidenkäyttöryhmän kokouksissa 6.8. ja 25.8.2026 sekä
kuntajohtajien kokouksessa 8.9.2026.

Saadut palautteet ja vastineet on lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa suunnittelujohtaja Jari Väänänen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy laaditut vastineet ja merkitsee saadun
palautteen tiedoksi sekä valtuuttaa maakuntaliiton jatkamaan kaa-
vaehdotuksen valmistelua vastineissa esitetyin periaattein.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 71

Arto Kykyri poistui kokouksesta pykälän käsittelyn ajaksi esteellisenä hallintolain 28.1 § kohta 3 perusteella (intressijäävi).

Reino Herlevi poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 10.07-10.15.

Merja Kivelä poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 10.58.

Pykälän käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 10.58-11.03.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 72

72 § LINJAUKSET VUODEN 2027 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2027-2029 TOIMINTASUUNNITELMAN LAATIMISEKSI

Maakuntahallitus 21.9.2026 § 72

Keski-Pohjanmaan liiton hallintosäännön (1.1.2019) 38 §:n mukaan

- maakuntahallitus hyväksyy suunnittelukehukset ja talousarvion laadintaohjeet,
- maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot,
- talousarviosta päättäessään maakuntavaltuusto määrittelee, mitkä ovat sen sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat viraston viranomaisia.

Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset liiton tehtävien hoitamiseen turvataan.

Keski-Pohjanmaan liiton perussopimuksen (2019) 22 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Keski-Pohjanmaan liiton suunnittelukauden 2027–2029 toiminta perustuu maakuntavaltuuston hyväksymän Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2026–2029 linjauksiin. Tulostavoitteet vuodelle 2027 ovat asetettu edellisten vuosien tapaan vastuualueittain tarkennettuna. Tulostavoitteissa on otettu huomioon maakuntaohjelman sekä meneillään olevan rakennerahasto-ohjelmakauden 2021-2027 painotukset.

Vuoden 2027 tulostavoitteita on aikaisempien vuosien tulostavoitteisiin verrattuna edelleen syvennetty ja tavoitearvoja on tarkennettu.

Keski-Pohjanmaan liiton toimintasuunnitelman 2027-2029 tarkennetut linjaukset on lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. käy keskustelun toimintasuunnitelman 2027-2029 linjauksista ja päättää vuoden 2027 talousarvioesityksen perusteista,
2. hyväksyy valmistelulinjaukset jatkosuunnittelun perustaksi.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 72

Päätös:

Maakuntahallitus

1. kävi keskustelun toimintasuunnitelman 2027-2029 linjauksista ja päätti vuoden 2027 talousarvioesityksen perusteista seuraavasti: jatketaan nykyisellä henkilöstöresurssilla, järjestelmien sähköistämistä selvittää, kuntien jäsenmaksuun esitetään viiden (5) prosentin korotusta
2. hyväksyi valmistelulinjaukset jatkosuunnittelun perustaksi.

Jari Orjala poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 11.31.

Timo Pärkkä poistui kokouksesta klo 11.44.

Risto Koljonen poistui kokouksesta klo 11.52.

Tanja Witick poistui 12.12.

Mervi Niskakoski poistui klo 12.15.

Pentti Haimakainen poistui 12.31.

Marja Hylkilä valittiin pöytäkirjantarkastajaksi loppukokouksen ajaksi, koska pöytäkirjantarkastaja Tanja Witick poistui kokouksesta.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 73****73 § KESKI-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN JA KUNTIEN STRATEGI-
NEN YHTEISTYÖSOPIMUS****Maakuntahallitus 21.9.2026/§ 73**Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sopimusosapuolilla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakas-kohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Sopimusosapuolet ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita ja sopimuksella sovitaan yhteistyön tekemisen periaatteista ja yhteistyölle asetetuista tavoitteista. Sopimuksessa määritellään strategisen ja operatiivisen tason yhteistyörakenteet.

Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021, "hyvinvointialuelaki") sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021, "sote-järjestämislaki").

Sopimuksessa yhdyspinnalla tarkoitetaan kahden tai useamman organisaation välistä toiminnallista yhteyttä. Kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla tarkoitetaan toimintoja ja tehtäväkokonaisuuksia, jotka kuuluvat kunnan tai hyvinvointialueen järjestämisvastuulle ja joissa niiden asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttää yhteistyötä. Yhteistyösopimuksella pyritään sopimaan kuntien ja hyvinvointialueen tarkoituksenmukaisesta työnjaosta ja yhteistyöstä, joilla pyritään koko alueen elinvoimaan, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Asukkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen on kaikkien sopimusosapuolten yhteinen tehtävä.

Yhteiset periaatteet

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue ja Keski-Pohjanmaan kunnat sekä Keski-Pohjanmaan liitto ovat toistensa strategisia kumppaneita. Kumppanuus perustuu yhteiseen tietoon perustuvaan tilannekuvaan väestöstä ja eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin, turvallisuusympäristön varautumisen ja valmiuden tilasta ja kokemuksesta, palvelutarpeesta, kustannuksista sekä näiden kehitysnäkymistä. Strateginen kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen, sitoutumiseen sekä viestintään ja yhdessä tekemiseen. Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein. Tilannekuva sekä kehittäminen perustuu selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun, johon jokainen osapuoli sitoutuu tuottamaan oman osansa tarvittavasta tietopohjasta. Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 73**

siihen, että yhdyspinnoilla on myös viranhaltija/työntekijä - vastinparit, joille on resursoitu riittävä aika yhteistyöverkostotyöhön. Kaiken yhteistyön pohjana on hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien strategiat. Keskeisiä yhteistyön strategisen tason asiakirjoja ovat hyvinvointialueen alueellinen sekä kuntien hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat.

Hyvinvointialueen, liiton ja kuntien välinen yhteistyösopimus on strateginen asiakirja, joka linjaa alueen asukkaiden palveluiden, terveyden edistämisen ja varautumisen yhteiset tavoitteet ja työnjaon. Laissa määritellyn yhteistyövelvoitteen pohjalta sopimuksella varmistetaan sujuva tiedonkulku ja yhdyspintapalvelujen toimivuus. Yhteistyösopimus hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa sekä aluevaltuustossa ja yhteistyösopimus päivitetään valtuustokausittain.

Maakuntaliiton osalta yhteistyösopimus hyväksytään maakuntahallituksessa.

Toimivalta:

- Perussopimuksen 17 §:n mukaan maakuntahallitus valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset.
- Hallintosäännön 123 §: maakuntahallitus hyväksyy osaltaan lakisääteiset yhteistyösopimukset.

Yhteistyösopimus on lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. merkitsee tiedoksi Soite HVA:n valmisteleman yhteistyösopimuksen
2. hyväksyy yhteistyösopimuksen Keski-Pohjanmaan liiton puolesta sekä
3. oikeuttaa maakuntajohtajaa allekirjoittamaan yhteistyösopimuksen Keski-Pohjanmaan liiton puolesta.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 74****74 § SIDOSYKSIKKÖSOPIMUKSEN JATKAMISESTA ILMOITTAMINEN VALTIOKONTTORIIN****Maakuntahallitus 21.9.2026/§ 74**

Hankintalain (1397/2016) muutos (519/2026) tuli voimaan 18.6.2026. Muutoksella osakeyhtiömuotoisen sidosyksikön käytölle asetettiin hankintalain 15 §:n 2 momentissa vähintään 10 prosentin omistusosuutta koskeva vaatimus.

Hankintayksikön tulee lähtökohtaisesti irtisanoa ennen lainmuutoksen voimaantuloa tekemänsä sidosyksikkösopimus päättyneeseen viimeistään 30.6.2027, jos vähimmäisomistusosuutta koskeva edellytys ei täyty. Hankintayksikkö voi kuitenkin jatkaa sopimuksen hyödyntämistä enintään 30.6.2030 saakka, jos sopimuksen päättämisestä aikaisemmin aiheutuisi kohtuuttomia seurauksia tai merkittäviä taloudellisia riskejä. Tällaisesta sopimuksesta on tehtävä Valtiokonttorille ilmoitus viimeistään 30.9.2026. Kyseessä on ilmoitusmenettely, ei lupahakemus.

Keski-Pohjanmaan liitto on Monetra Oy:n pienosakas ja omistus osuus on alle 10%.

Keski-Pohjanmaan liiton käyttämät Monetran talouspalvelut ovat sellaisia kriittisiä palveluita, joiden osalta pakottavat syyt täyttyvät ja turvataksemme talouspalveluiden jatkumisen häiriöttä, on syytä hakea jatkoaikaa sidosyksikkösopimuksen käytölle.

Hankintalain uudistuksen kireästä aikataulusta ja EU:n hankinta-asetuksen valmistelusta johtuen Keski-Pohjanmaan liitto hakee jatkoaikaa Monetran sidosyksikkösopimuksen käytölle.

Lisätietoja antaa hallintojohtaja Anssi Lahnalampi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi, että Keski-Pohjanmaan liitto ilmoittaa Valtiokonttorille sidosyksikkösopimuksen jatkoajan hakeemisesta 31.12.2030 saakka.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 75****75 § FARMASIAN TUTKINTOKOULUTUKSEN KÄYNNISTÄMINEN OULUN YLIOPISTOSSA****Maakuntahallitus 21.9.2026/§ 75**Asian valmistelu

Oulun yliopisto on selvittänyt farmaseutin ja proviisorin tutkintoihin johtavan koulutuksen käynnistämistä Oulussa. Yliopiston arvion mukaan koulutus voitaisiin käynnistää lukuvuoden 2028–2029 alussa. Suunnitelma sisältää vuosittain 80 farmaseutin ja 20 proviisorin aloituspaikkaa. Koulutuksen käynnistämisestä vuosina 2027–2031 aiheutuviksi kustannuksiksi on arvioitu yhteensä noin 4,73 miljoonaa euroa. Oulun yliopisto on esittänyt rahoituksen koostamista valtion, yliopiston, maakuntien, alan järjestöjen, apteekkien ja muiden lahjoittajien yhteistyönä.

Koulutustarve Pohjois-Suomessa

Farmasian tutkintokoulutusta järjestetään tällä hetkellä Helsingin yliopistossa Helsingissä, Itä-Suomen yliopistossa Kuopiossa ja Åbo Akademiassa Turussa. Pohjois-Suomessa ei ole alan pysyvää tutkintokoulutusta. Apteekkialan työvoimapula on valtakunnallinen, mutta se korostuu Pohjois-Suomessa ja erityisesti pienissä apteekeissa. Samanaikaisesti farmasian ammattilaisten tehtävät laajenevat lääkehoidon kokonaisarvioinnissa ja seurannassa, lääkitysturvallisuuden varmistamisessa, lääkehaittojen ehkäisyssä sekä kliinisen farmasian, farmakoepidemiologian ja data-analytiikan tehtävissä. Pohjois-Suomeen sijoittuva koulutus vahvistaisi lääkehuollon huoltovarmuutta, lääkkeiden saatavuutta, potilasturvallisuutta ja koulutuksen alueellista saavutettavuutta sekä tukisi terveysalan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa. Oulussa aiemmin toteutetut muuntokoulutukset eivät ole muodostaneet pysyvää ratkaisua alan työvoiman saatavuuteen.

Soiten kanta

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten arvion mukaan farmasian henkilöstön saatavuus Keski-Pohjanmaalla on muuta Pohjois-Suomea parempi ja tilanne on viime vuosina parantunut. Vakituisiin tehtäviin on ollut saatavissa hakijoita, vaikka hakijamäärät ovat olleet vähäisiä. Saatavuusongelmat kohdistuvat erityisesti määräaikaiseen henkilöstöön ja maakunnan pienempiin apteekeihin. Soite suhtautuu Ouluun suunniteltuun koulutukseen varovaisen myönteisesti. Koulutuksen arvioidaan voivan osaltaan

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 75**

parantaa osaavan henkilöstön saatavuutta myös Keski-Pohjanmaalla, mutta koulutuksen käynnistäminen ei sellaisenaan

varmistaa valmistuneiden sijoittumista maakuntaan. Soiten näkemyksen mukaan koulutuksen tukemisesta ei tule aiheutua merkittävää kustannusrasitetta Keski-Pohjanmaan toimijoille.

Keski-Pohjanmaan näkökulma

Keski-Pohjanmaan kannalta farmasian osaajien saatavuudella on merkitystä apteekkipalvelujen jatkuvuudelle, Soiten sairaala-apteekin ja lääkehuollon toimintavarmuudelle sekä asukkaiden yhdenvertaisten palvelujen turvaamiselle. Maakunnassa järjestetään farmasian avoimia perusopintoja, ja alueella on kemian, terveystieteiden ja korkeakouluysteistyön osaamista. Tätä perustaa voidaan hyödyntää koulutuspolkujen, harjoittelun, jatkuvan oppimisen ja alueellisen rekrytoinnin kehittämisessä. Ouluun sijoittuvan koulutuksen vaikuttavuus Keski-Pohjanmaalla edellyttää, että valmistelussa sovitaan maakuntaan suuntautuvista harjoittelu-, tutkimus- ja työelämäyhteyksistä sekä toimista, joilla edistetään valmistuneiden sijoittumista alueelle.

Taloudellinen arvio

Oulun yliopiston alustavassa rahoitus suunnitelmassa Keski-Pohjanmaan liiton rahoitusosuudeksi on esitetty yhteensä 75 000 euroa vuosille 2027–2031, mikä vastaa 15 000 euroa vuodessa. Keski-Pohjanmaan liiton käytettävissä olevat toimintamäärärahat ovat vähäiset ja vuoden 2027 talousarvioesitys on 135 000 euroa alijäämäinen. Liiton lakisääteisten ja strategisten tehtävien hoitaminen edellyttää määrärahojen tarkkaa kohdentamista. Yliopistolaisen tutkintokoulutuksen perusrahoitus kuuluu lähtökohtaisesti valtion ja yliopiston vastuulle. Keski-Pohjanmaan liiton talousarviossa ei ole varausta Oulun yliopiston esittämälle rahoitusosuudelle, eikä liitolla ole nykyisessä taloustilanteessa mahdollisuutta sitoutua koulutuksen pitkäaikaiseen perus- tai lahjoitusrahoitukseen.

Oulun yliopiston alustavassa rahoitus suunnitelmassa Keski-Pohjanmaan liiton rahoitusosuudeksi on lähetetty esityslistan mukana.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Jyrki Kaiponen.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026/§ 75****Maakuntajohtajan ehdotus**

Maakuntahallitus

1. merkitsee tiedoksi Oulun yliopiston suunnitelman farmasian tutkintokoulutuksen käynnistämisestä Oulussa;
2. toteaa, että koulutuksen käynnistäminen on Pohjois-Suomen osaajatarpeen, lääkitysturvallisuuden ja lääkehuollon huoltovarmuuden näkökulmasta kannatettava tavoite;
3. toteaa, että Keski-Pohjanmaan farmasia-alan henkilöstötilanne on muuta Pohjois-Suomea parempi, mutta osaajien saatavuudessa on haasteita erityisesti pienissä apteekeissa ja määräaikaisissa tehtävissä;
4. pitää tärkeänä, että koulutuksen jatkovalmistelussa varmistetaan Keski-Pohjanmaalle kohdistuvat hyödyt harjoittelu-, tutkimus- ja työelämäyhteistyöllä sekä valmistuneiden alueelle sijoittumista tukevilla toimenpiteillä;
5. toteaa, että tutkintokoulutuksen pääasiallinen rahoitusvastuu kuuluu valtiolle ja Oulun yliopistolle ja ettei Keski-Pohjanmaan liitolla ole talousarvioon perustuvia mahdollisuuksia sitoutua esitettyyn 75 000 euron rahoitusosuuteen vuosille 2027–2031; sekä
6. valtuuttaa maakuntajohtajan jatkamaan asian valmistelua ja siihen liittyvää edunvalvontaa yhteistyössä Oulun yliopiston, Soiten, alueen apteekkitoimijoiden ja muiden Pohjois-Suomen maakuntien kanssa ilman Keski-Pohjanmaan liittoa sitovaa rahoitussitoumusta.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 76

76 § TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT

1. Maakuntajohtajan tekemät viranhaltijapäätökset
 - 18 § Hankintapäätös
 - 19 § Hankintapäätös
 - 20 § Ennakointiasiantuntijan työvapaan aikaisen sijaisen valinta
 - 21 § MYR kokoonpanon täydentäminen
 - 22 § Keski-Pohjanmaan maakuntavaakunan käyttö lupa
2. Elinvoimajohtajan tekemät viranhaltijapäätökset
 - 9.6.2026 DIGIPATO - Ennakoiva vesirakenteiden kunnonhallinta
 - 16.6.2026 RoboTwin investointihanke
 - 16.6.2026 AVOT – avoimen datan alusta, data-setit ja rajapinnat
 - 16.6.2026 Location Innovation Hub (LIH 2.0) 30% vastinraha-anomus
 - 11.8.2026 Patamäen pohjavesialueen 3d-rakennemalli ja digitaalinen kaksonen tukemassa vesihuollon ilmastoresilienssiä (PATA-RES) GTK
 - 11.8.2026 Patamäen pohjavesialueen 3d-rakennemalli ja digitaalinen kaksonen tukemassa vesihuollon ilmastoresilienssiä (PATA-RES) Oulun yliopisto
 - 12.8.2026 KASE Vipuu!
 - 12.8.2026 VESIKKO - Älykäs vesistökuormituksen monitorointiverkosto -kehittämishanke
 - 13.8.2026 VESIKKO - Älykäs vesistökuormituksen monitorointiverkosto -investointi
 - 17.8.2026 ROSA- palvelualojen robotiikka- ja teknologiaratkaisut
 - 17.8.2026 VAIPS - Vibe Coding and AI Prototyping Stars (Centria)
 - 17.8.2026 VAIPS - Vibe Coding and AI Prototyping Stars (Haaga Helia)
 - 17.8.2026 KIETO – Kokkolan innovaatioekosysteemin toimintamallin orkestrointi
 - 17.8.2026 SIOT - Sustainable IoT
 - 17.8.2026 AIMES - tekoälypohjainen mittausratkaisu ympäristömonitorointiin
 - 17.8.2026 GenAI ja agenttinen tekoäly – GENAT
 - 17.8.2026 GreenFabAI - Tekoälypohjainen vihreän energian ja ympäristöystävällisen lisäävän valmistuksen digitaalinen TKI ympäristö (Centria)
 - 17.8.2026 GreenFabAI - Tekoälypohjainen vihreän energian ja ympäristöystävällisen lisäävän valmistuksen digitaalinen TKI ympäristö (OAMK)
 - 17.8.2026 AQUATKI - Älykkään vesihuollon ennakoiva ja kaupallistettava TKI-alusta
 - 17.8.2026 ENDA - Ympäristödatan älykäs analytiikka KIP-alueella
 - 17.8.2026 TKI-SILTA Yritysten ja yliopiston TKI-hankeyhteistyön kehittäminen Keski-Pohjanmaalla

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 76

17.8.2026 ENNA - Ennakoiva ja älykäs rakennuksen elinkaari – kehittämisshanke
17.8.2026 ENNA - Ennakoiva ja älykäs rakennuksen elinkaari – investointihanke
17.8.2026 ROSA- palvelualojen robotiikka- ja teknologiaratkaisut investointihanke

3. Lausunnot

11.8.2026 Lausunto, Louhosalueiden OYK ja rikastamon AK – Ke-liber
11.8.2026 Lausunto: TEM_Lunastuslupahakemus_Ullava-Laurinneva 400 kV voimajohto
11.8.2026 Lausunto lunastuslupahakemus, Ullava-Halsua 400 kV voimajohto
11.8.2026 Lausunto YVA-ohjelmasta, Bull Team Oy ja WeKas Oy, lypsykarjatilán ja biokaasulaitoksen laajennuksen YVA-menettely
18.8.2026 Lausunto Jolkan tuulivoimahankkeen YVA, Kruunupyy
18.8.2026 Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi alueidenkäytöstä
18.8.2026 Lausunto Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta
21.8.2026 Lausunto: Hallituksen esitys laeiksi väylälakien muuttamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi
24.8.2026 Keski-Pohjanmaan liiton asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
24.8.2026 Lausunto ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmasta
25.8.2026 Lausunto Suomen ennallistamissuunnitelmaluonnoksesta
26.8.2026 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle matkailijaveroa koskevaksi lainsäädännöksi
28.8.2026 Lausunto Jolkan tuulivoimapuiston OYK luonnos, Kruunupyy
28.8.2026 Lausunto ehdotuksesta lohi- ja meritaimenstrategiaksi Itämeren alueelle vuosiksi 2026- 2038
9.9.2026 Lausunto Kokkolan kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta
14.9.2026 Lausunto Kaustisen kunnan kokonaisuasemakaavaluonnoksesta ja oas
15.9.2026 Lausunto Asemakaava ja asemakaavan muutos Topparinmäki läntinen kaavaluonnos
15.9.2026 Lausunto asemakaava ja asemakaavamuutos_Marinkainen, Vanhan Rantatien tiealue

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi kohdat 2 ja 3.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026/§ 76

Maakuntahallituksen puheenjohtajan esitys:

Maakuntahallitus ei ota käsiteltäväksi maakuntajohtajan tekemiä vi-
ranhaltijapäätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1-3.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026****OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

§:t 73

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Keski-Pohjanmaan liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Keski-Pohjanmaan liitto, maakuntahallitus**

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: Rantakatu 14, 67100 Kokkola
Sähköpostiosoite: kirjaamo@keski-pohjanmaa.fi
Puhelinnumero: 040 160 5700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026****Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Keski-Pohjanmaan liiton kirjasta.

Pöytäkirja on 23.9.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettäviin oikaisuvaatimusohjeisiin merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty

MUUTOKSENHAKUKIELLOT**Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

§:t 68-72, 74-76

Hallintolainkäyttölain 5 §:n perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Myös muussa lainsäädännössä voi olla muutoksenhakuun liittyviä kieltoja (mm. markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvassa asiassa ei saa valittaa kuntalain nojalla sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen; virka- ja työehtolainsäädännön mukaan päätöksestä ei voida valittaa, mikäli neuvottelumenettely on vaihtoehtona).

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026

21.9.2026

Kunnallisvalitusosoitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksella.

§: -----

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026****Valitusviranomainen**

Kunnallisvalitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs., 65100 Vaasa
Sähköpostiosoite:
Puhelinnumero: 029 56 42780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoituksista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

Maakuntahallitus 8/2026**21.9.2026**

3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään (vuonna 2026 se on 310 €).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Keski-Pohjanmaan liiton kirjaa-
mosta.

Postiosoite: Rantakatu 14, 67100 Kokkola
Sähköpostiosoite: kirjaamo@keski-pohjanmaa.fi
Puhelinnumero: 040 160 5700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00.

Pöytäkirja on 23.9.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa
Pvm. ja allekirjoitus

This document contains 33 pages before this page

Dokumentet inneholder 33 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 33 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 33 sider før denne side

Detta dokument innehåller 33 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende